

Про створення безпечного освітнього середовища в Прилуцькому технічному фаховому коледжі у 2021/2022 н.р.

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», статті 11 Закону України «Про запобігання і протидію домашньому насильству», Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання і протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658, наказів Міністерства освіти і науки України: від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», від 26.02.2020 року № 293 «Про затвердження Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти», листа Міністерства освіти і науки України від 20.03.2020 № 6/480-20 «Про план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в закладах освіти», з метою попередження в системі освіти міста булінгу (цькування), сприяння реалізації прав осіб, постраждалих від булінгу, та ефективного реагування на факти насильства в закладах освіти, з метою організації роботи щодо профілактики правопорушень, запобігання злочинності, безпеки життєдіяльності, попередження насильства в сім'ї над дітьми, виховання в здобувачів освіти таких цінностей як толерантність, повага, порядність, гармонійне спілкування та співіснування у суспільстві, забезпечення комфортних умов навчання та праці, створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства.

АНТИБУЛІНГОВА ПОЛІТИКА ПРИЛУЦЬКОГО ТЕХНІЧНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

ВСТУП

Основним завданням колективу коледжу, що підтверджується й поширюється Міністерством освіти і науки України та Міжнародною організацією ЮНІСЕФ є створення нового освітнього простору, головними засадами якого є створення безпечного навчального середовища, а також забезпечення прав, свобод та інтересів здобувачів освіти.

Розділ I. ЗАВДАННЯ

Маючи на меті створити безпечний освітній простір, необхідно чітко сформулювати та зазначити завдання протидії булінгу.

Аналізуючи питання безпечного освітнього середовища були визначені *основні завдання антибулінгової політики у коледжі:*

1. Визначити поняття «булінгу» та його види; виявити чинники, які перешкоджають безпеці учасників освітнього процесу;

2. Відпрацювати систему узгоджених поглядів і уявлень здобувачів освіти, педагогів, психолога, батьків на освітнє середовище коледжу;
3. Обґрунтувати умови організації безпечного освітнього середовища та вимоги (критерії) до його ефективної організації для кожного учасника освітнього процесу ;
4. Скласти доступний алгоритм реагування та протидії булінгу;
5. Сформулювати конкретні рекомендації здобувачам освіти, педагогічним працівникам, адміністрації коледжу, батькам щодо організації безпечного середовища в коледжі.

Розділ II. БУЛІНГ

Булінг (знуцання, цькування, залякування) – це зарозуміла, образлива поведінка, пов'язана з дисбалансом влади, авторитету або сили. Булінг проявляється в багатьох формах: є вербальна, фізична, соціальна форми булінгу, а також кіберзалякування.

Стаття 1. Вербальний булінг

Словесне знущання або залякування за допомогою образливих слів, яке включає в себе постійні образи, погрози й неповажні коментарі про когось (про зовнішній вигляд, релігію, етнічну приналежність, інвалідність, особливості стилю одягу і т. п.).

Стаття 2. Фізичний булінг

Фізичне залякування або булінг за допомогою агресивного фізичного залякування полягає в багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Стаття 3. Соціальний булінг

Соціальне залякування або булінг із застосуванням тактики ізоляції припускає, що когось навмисно не допускають до участі в роботі групи, трапеза це за обіднім столом, гра, заняття спортом чи громадська діяльність.

Стаття 4. Кіберзалякування

Кіберзалякування (кібернасильство) або булінг у кіберпросторі полягає у звинуваченні когось з використанням образливих слів, брехні та неправдивих чуток за допомогою електронної пошти, текстових повідомлень і повідомлень у соціальних мережах. Сексистські, расистські та подібні їм повідомлення створюють ворожу атмосферу, навіть якщо не спрямовані безпосередньо на дитину.

Розділ III. РЕАГУВАННЯ ТА ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ

Правила, що регулюють відносини між адміністрацією коледжу, педагогічним колективом, здобувачами освіти, батьками та місцевою громадою .

ПОРЯДОК подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) у коледжі

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькуванню).
3. Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їх батьки/законні представники, працівники та педагогічні працівники коледжу та інші особи.
4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.
5. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Подання заяви про випадки булінгу (цькування)

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти директору коледжу.
2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу(цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).
3. Заяви, що надійшли на електронну пошту коледжу отримує секретар, яка зобов'язана терміново повідомити керівника закладу та відповідальну особу.
4. Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – особисто директор коледжу або його заступник.
5. Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування).
6. Форма та примірний зміст Заяви оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.
7. Датою подання заяв є дата їх прийняття.
8. Розгляд Заяв здійснює директор коледжу з дотриманням конфіденційності.

Відповідальна особа

1. Відповідальною особою призначається працівник школи з числа педагогічних працівників. У Прилуцькому технічному фаховому коледжі це заступник директора з виховної роботи Жукова Світлана Григорівна 0668831095.
2. До функцій відповідальної особи відноситься прийом та реєстрація Заяв, повідомлення директора коледжу.
3. Відповідальна особа призначається наказом директора коледжу.
4. Інформація про відповідальну особу та її контактний телефон оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. За результатами розгляду Заяви директор коледжу видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням уповноважених осіб.
2. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення та матеріали у сторін.
3. Для прийняття рішення за результатами розслідування директор коледжу створює комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання.
4. Комісія створюється наказом директора коледжу.
5. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники (у тому числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, директор коледжу та інші особи.
6. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними актами.
7. Якщо Комісія визначила, що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то директор коледжу зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.
8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою.
9. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.
10. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).
11. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

Терміни подання та розгляду Заяв

1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу про випадки булінгу (цькування), а також подати Заяву.

2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 робочого дня з дати подання Заяви.
3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.
4. За результатами розслідування протягом 1 робочих дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату але не пізніше чим через 3 робочих дні після створення Комісії.
5. Директор коледжу зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей про кваліфікований Комісією випадок булінгу (цькування) протягом одного дня.

Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), яка кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, директор коледжу:

- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).

2. Заходи здійснюються заступником директора з виховної роботи у взаємодії з практичним психологом та затверджуються директором закладу.

3. З метою виконання Заходів можна запроваджувати консультаційні години у практичного психолога, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173 п.4 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

«Стаття 173 п.4». Булінг (цькування) учасника освітнього процесу.

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних

мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення директором закладу уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

Розділ IV. АЛГОРИТМ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ БУЛІНГУ

1. Ознайомлення учасників освітнього процесу з нормативно-правовою базою та регулюючими документами щодо превенції проблеми насилля в освітньому середовищі.
2. Проведення зустрічей, круглих столів, семінарів, тренінгів із залученням представників правоохоронних органів, служб соціального захисту, медичних установ та інших зацікавлених організацій.
3. Запровадження програми правових знань у формі гурткової роботи.
4. Організація роботи гуртків, факультативів із психології.
5. Створення інформаційних куточків для здобувачів освіти із переліком організацій, до яких можна звернутися у ситуації насилля та правопорушень.
6. Ознайомлення учасників освітнього процесу з інформацією про прояви насильства та його наслідки.
7. Батьківські збори – це форма організації спільної діяльності батьків, викладачів, практичного психолога, яка передбачає їх спілкування з метою обговорення актуальних питань навчання і виховання, ухвалення рішень.
8. Консультації - форма роботи з батьками, яка передбачає надання фахівцями психологічної служби допомоги батькам із різних проблем родинного виховання.
9. Педагогічний консиліум - форма спілкування здобувачів освіти, педагогічного колективу, психолога та батьків, метою якої є цілісне, різнобічне вивчення особистості здобувача освіти, вироблення єдиної педагогічної позиції; визначення головних напрямів удосконалення виховного процесу спільними зусиллями, методики оволодіння аутотренінгом.

10. Для успішного попередження та протидії насильству треба проводити заняття з навчання навичок ефективного спілкування та мирного розв'язання конфліктів.

Розділ V. Моніторинг за реалізацією антибулінгової політики

1. Директор коледжу призначає уповноважену особу за реалізацію антибулінгової політики
2. Призначена особа відповідає за реалізацію антибулінгової політики, реагування на будь-які сигнали щодо його порушення, а також за внесення пропозицій стосовно внесення змін до антибулінгової політики.
3. Кожні пів року відповідальна особа повинна проводити загальний моніторинг рівня виконання вимог антибулінгової політики працівниками коледжу.
4. Під час проведення такого загального моніторингу працівники коледжу можуть подавати пропозиції стосовно внесення змін до антибулінгової політики та повідомляти про порушення її вимог на території коледжу.
5. На основі результатів анкет працівників коледжу відповідальна особа має підготувати звіт та передати його директору коледжу.
6. Враховуючи результати моніторингу, директор коледжу повинен внести необхідні зміни до антибулінгової політики та повідомити про них працівників коледжу.

Показники виконання вимог антибулінгової політики

Коледж запровадив та виконує антибулінгову політику

1. У коледжі запроваджено реалізацію антибулінгової політики, яка містить принципи захисту здобувачів освіти від насильства.
2. Стратегія і відповідні принципи захисту здобувачів освіти дотримуються всіма працівниками коледжу.
3. Стратегія визначає такі питання:
 - порядок повідомлення та втручання, де поетапно зазначено, що слід робити, коли здобувач освіти стали жертвою насильства або його безпеці загрожують незнайомі люди, члени родини чи працівники коледжу;
 - правила захисту особистих даних, які визначають методи збереження та поширення інформації про здобувачів освіти;
 - правила захисту зображень здобувачів освіти, які визначають, як можна знімати їх на фото або відео та поширювати їх зображення;
 - принципи безпечних відносин між працівниками коледжу та здобувачами освіти, включно з повним описом поведінки, яка є неприйнятною при спілкуванні.
4. Директором коледжу призначено особу, відповідальну за реалізацію антибулінгової політики, при цьому чітко визначено всі її завдання.

Коледж здійснює нагляд за своїми працівниками для запобігання випадкам насильства проти здобувачів освіти.

1. Прийняття на роботу нових працівників із перевіркою їх біографічних даних, характеристик і придатності для роботи із молоддю.

2. У випадках, коли виникають підозри щодо можливих загроз безпеці здобувачам освіти або застосування насильства проти них працівниками коледжу, у коледжі завжди дотримуються вимог, зазначених у антибулінговій політиці.

Коледж проводить навчання своїх працівників з питань захисту здобувачів освіти від насильства та надання їм допомоги в небезпечних ситуаціях.

1. Усі працівники коледжу ознайомлені з антибулінговою політикою.
2. Усі працівники коледжу знають, як розпізнати чинники ризику й ознаки насильства проти здобувачів освіти, а також правові аспекти їх захисту (обов'язковість втручання для залучення правоохоронної системи).
3. Щонайменше один викладач або класний керівник коледжу пройшов навчання з методів та інструментів, які використовуються для навчання дітей захисту від насильства та зловживань (також при використанні Інтернету), має плани відповідних занять і навчальні матеріали для дітей.
4. Класні керівники пройшли інструктаж з питань запобігання випадкам знущань над однолітками серед здобувачів освіти і реагування на них.
5. Працівники коледжу мають доступ до інформації про можливість отримання допомоги у випадках, коли підозрюється застосування насильства проти дітей, разом із контактними даними місцевих установ, які працюють в області захисту дітей і надають допомогу в надзвичайних ситуаціях (поліція, суд із сімейних питань, кризовий центр, центр соціальних послуг, медичні центри).

Коледж проводить навчання батьків з питань виховання без застосування насильства та захисту дітей від насильства.

Виконання вимог означає:

1. У коледжі навчають, які права мають здобувачі освіти і як вони можуть захистити себе від насильства.
2. У коледжі на годинах спілкування висвітлюються питання про права дитини та захист від насильства і зловживань (також у мережі Інтернет).
3. Здобувачі освіти знають, до кого вони мають звертатися за порадами та допомогою у випадках насильства і зловживань.
4. Здобувачі освіти мають доступ до інформації про права дитини та можливості отримання допомоги в складних ситуаціях, зокрема про безкоштовні гарячі лінії для дітей і молоді.

Коледж проводить моніторинг своєї діяльності та регулярно перевіряє її на відповідність прийнятим стандартам захисту здобувачів освіти.

1. Прийняті правила та процедури для захисту здобувачів освіти переглядаються щонайменше один раз на рік.
2. Щорічно готується внутрішній звіт про виконання у коледжі антибулінгової політики.